

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

**Střední průmyslová škola a Vyšší odborná škola, Chomutov,
Školní 50**

Školní 50/1060, 430 11 Chomutov

Identifikátor školy: 600 020 363

Zřizovatel: MŠMT ČR

Školský úřad Chomutov, Vršovců 254

Termín konání orientační inspekce: 24. - 26. listopad 1999

Čj.	061 370/99-5015
Signatura	oflzt202

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Učební dokumenty

V tomto školním roce škola vyučuje I. ročníky dle jiných vlastních učebních dokumentů pro obor č. 3941M004 Elektronika a strojírenství, které byly schváleny MŠMT ČR dne 19. ledna 1999 pod čj. 13029/99-23. Od předchozích, schválených MŠMT ČR dne 11. ledna 1996 pod čj. 10491/96-23, podle kterých pokračuje výuka ve vyšších ročnících, se zásadně liší přesunem některých odborných předmětů až do II. a vyšších ročníků. V prvním ročníku zůstávají z odborných předmětů pouze základy elektrotechniky a technické kreslení. Je to zajímavá změna osnov a může mít příznivý dopad na adaptaci žáků na střední škole, pro které je větší počet nových odborných předmětů hned od začátku studia někdy příliš náročný. V době inspekce uplynula ovšem od začátku školního roku příliš krátká doba a učitelé neměli dostatek informací pro vyhodnocení funkčnosti nových osnov.

Nutno zde ovšem konstatovat, že **škola přesně nerespektuje svůj vlastní učební plán a nedodrжуje dělení hodin matematiky, které je předepsáno i v celostátně platných osnovách matematiky a porušuje § 39 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění platných úprav.**

Anglický a německý jazyk

Výuka probíhá podle učebních osnov č. 116 10 21, schválených MŠMT ČR 18. června 1990 pod čj. 18664/90-35. Požadavky osnov jsou rozpracovány do časových a tematických plánů pro všechny ročníky. ČŠI neshledala v jejich plnění žádné časové ani obsahové odchylky.

Výuku zajišťuje pět vyučujících, z nichž tři jsou plně způsobilí, jeden pedagogicky způsobilý a jeden nezpůsobilý (student posledního ročníku pedagogické fakulty UJEP). Ve škole jsou dvě odborné učebny, všichni vyučující mají k dispozici magnetofony a kazety s nahrávkami, mapy, nástěnné obrazy a přehledy. Stávající slovníky přestávají vyhovovat a předmětová komise plánuje jejich výměnu. Doporučené učebnice si žáci kupují, v anglickém jazyce výuka probíhá podle dvou titulů, pro německý jazyk je učebnice jednotná.

Zhlédnuté hodiny měly klasickou stavbu: kontrola předchozí látky včetně domácího úkolu, nové učivo a jeho procvičení a zadání domácího úkolu. Všechny byly dobře připravené, vedené v cizím jazyce a jejich struktura a náplň odpovídala požadavkům moderní jazykové výuky. Jazykové zázemí vyučujících je vesměs velmi dobré, stejně tak jako znalost metodických a pedagogických zásad. Žáci byli dobře motivováni a vedeni k aktivní komunikaci, jejich reakce se pohybovala od velmi dobré po velmi pasivní, ovlivněná faktory jako jsou obtížnost látky, zájem o jazyk a kvalita domácí přípravy. Vedle aktivní komunikace kladli vyučující důraz i na kvalitu a úpravu písemného projevu, pravidelně zadávali a kontrolovali písemné domácí úkoly a lze konstatovat, že sešity žáků byly velmi úpravné. Kontrola vědomostí probíhala ústní i písemnou formou, hodnocení známkou doprovázelo hodnocení ústní a rozbor chyb.

Výuka cizích jazyků má velmi dobrou úroveň.

Matematika a fyzika

Plánování a příprava výuky je na dobré úrovni, požadavky osnov mají učitelé rozpracované do časově-tematických celků. ČŠI nezjistila žádné odchylky v jejich realizaci (viz zápisy v třídních knihách). Rovněž kontrolní práce z matematiky a laboratorní práce odpovídají požadavkům osnov. Žákům na začátku školního roku jsou doporučeny tituly učebnic potřebné k výuce, ale vyučující je striktně nevyžadují. V době konání inspekce žáci vlastnili pouze

Sbíрку příkladů z matematiky a Sbírku příkladů z fyziky, z nichž se zadávaly domácí úkoly, které učitelé pravidelně kontrolovali. Škola je velmi dobře vybavena názornými pomůckami i didaktickou technikou, ale pouze v jedné z osmi hospitovaných hodin jí bylo využito. Každý vyučující má pevně stanovené konzultační hodiny. Žáci školy se účastní matematických olympiád.

Personální podmínky výuky hodnotí ČŠI jako vynikající. Všichni učitelé jsou odborně a pedagogicky způsobilí.

Výuka vždy probíhala v kmenových třídách. V hodinách převažoval frontální způsob výuky. Organizace výuky byla ve všech hodinách stejná. Po krátkém opakování, někdy ve formě zkoušení, následoval výklad učitele, přerušovaný diktováním zápisu, neboť žáci nemají učebnice. Na konci hodiny byl zadán domácí úkol. V některých hodinách byla zařazena samostatná práce, žáci individuálně počítali příklady, které učitel předem připravil a okopíroval. V žádné hospitované hodině nebyly vědomosti žáků aplikovány v rámci odborného zaměření jednotlivých tříd. Malá pozornost byla věnována komunikaci žáků. V některých hodinách žáci ani nepromluví, často učitel vedl komunikaci pouze s těmi několika žáky, kteří živelně reagovali, takže aktivně se na práci v hodině podílela necelá třetina třídy. Zbytek žáků nerušil, ale ani nespolečně pracoval.

Ve škole panovala klidná atmosféra a důstojné prostředí budovy a tříd vytvářejí dobré podmínky pro utváření osobnosti žáka.

ČŠI hodnotí úroveň výuky matematiky a fyziky jako dobrou.

Technické kreslení, strojnictví, mechanika

Jak již bylo výše řečeno, škola má velmi dobré materiálně technické podmínky pro výuku odborných předmětů. V technickém kreslení se to odráží v promítacích koutech, kterými jsou vybaveny učebny pro technické kreslení, a které jsou zvláště pro základy deskriptivní geometrie velmi vhodné, a v programovém vybavení pro výuku kreslení na PC. Velmi záslužné nejen pro technické kreslení, ale i pro strojnictví a materiály, je vytvoření vlastních tabulek, do kterých učitelé zařadili nejdůležitější strojní části, vlastnosti materiálů a další, vše samozřejmě dle nových norem. V době, kdy staré tabulky již neplatí a nové buď nejsou nebo jsou pro žáky cenově nedostupné, je to zvláště příkladné.

Všichni učitelé těchto předmětů jsou odborně a až na jednoho i pedagogicky způsobilí. Pedagogická zkušenost byla nejvíce vidět v hodinách technického kreslení, ve kterých jsou velmi citlivě vyváženy všechny části hodiny (zkoušení, opakování, výklad, procvičení). Absence učebnic nutí učitele část hodiny věnovat diktování poznámek, ale tito se snaží poznámky zkoncentrovat a tak hodiny nesklouzávají do obvyklého stereotypu. Ve všech předmětech je žákům poskytován dostatečný časový prostor pro jejich dotazy. Přínosem pro žáky je jejich seznámení s obsahem probírané látky v předmětu pro celý školní rok.

Zajištění a průběh výuky těchto předmětů ve škole ČŠI hodnotí dobře.

Odborná praxe

Předmět praxe ve všech ročních školách zajišťuje celkem 5 pedagogických pracovníků včetně vedoucího dílen ve škole. Podle vyhlášky č. 139/1997 MŠMT ČR ze dne 28. května 1997 o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků jsou dva vyučující pedagogicky i odborně způsobilí, dva odborně způsobilí a jeden nezpůsobilý.

Ve školním roce 1997/1998 byly dokončeny stavební úpravy školních dílen, které výrazně zlepšily jak sociální podmínky pro žáky a učitelé praxe, tak i dílny různého zaměření. Byla

dokončena výstavba šaten, WC a umyváren včetně sprch pro chlapce a dívky.

Jednotlivé dílny jsou dobře vybaveny a je možné provádět výuku stanovenou učebním plánem a osnovami v plném rozsahu, i když některé stroje jsou již morálně zastaralé. Jak v dílnách tak i v laboratořích je k dispozici pro učitele digitální technika, ve strojních laboratořích jsou umístěné též výukové CNC stroje. Do budoucna se plánuje vybudování dalších odborných učeben a další modernizace dílen a strojního parku.

Učební pomůcky a měřicí technika jsou v jednotlivých dílnách a laboratořích na velmi dobré úrovni. V mnoha případech si žáci školy vyrábějí učební pomůcky sami v předmětu praxe.

Hospitace byly provedeny ve dvou třídách, 2. B a 1. C. Na základě zhlédnutých hodin a po kontrole učebních dokumentů lze konstatovat, že výuka probíhá v souladu s učební osnovou.

Školení o bezpečnosti práce bylo provedeno na začátku školního roku u všech žáků a je zaznamenáno na bezpečnostní kartě skupiny včetně podpisů žáků. Další dílčí školení bezpečnosti práce se provádí na jednotlivých pracovištích dle normy ČSN.

Tematické plány jsou rozpracovány pro každý ročník. Všechny ročníky jsou rozděleny na tři skupiny, které cyklují po jednotlivých pracovištích.

Vyučující předmětů praxe jsou zkušení odborníci s dlouholetou praxí, čemuž odpovídá i správný výklad ve všech sledovaných hodinách. Hodiny měly osvědčenou strukturu, kdy na začátku byla zopakována látka z minulého týdne a vyučující zkontroloval a zhodnotil zadané domácí úkoly. Při výkladu nové látky se používala tabule a názorné pomůcky a učitel předvedl pracovní postup.

Při vykonávání jednotlivých technologických postupů se kladl velký důraz na řemeslnou stránku, tempo výuky odpovídalo schopnostem žáků v jednotlivých ročnících. Hodně se využívaly mezipředmětové vztahy z předmětů technologie a technického kreslení. Výuka byla zakončena zhodnocením výrobků a upozorněním na chyby, kterých se žáci dopustili.

Výuka předmětu praxe probíhá podle platných učebních osnov a zároveň žáci provádí práce, které jsou pro školu potřebné. Velkým přínosem jsou vyrobené učební pomůcky pro odborné předměty. Materiální i personální podmínky jsou velmi dobré. Celkově hodnotí ČŠI výuku předmětu praxe jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Škola má velmi dobré materiálně technické zázemí i personální podmínky pro plnění učebního plánu a osnov. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících garantuje kvalitní výuku odborných i všeobecných vzdělávacích předmětů globálně i v jednotlivých hodinách. ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitel školy má zpracovanou dlouhodobou koncepci školy, podle níž škola postupně rozšíří stávající čtyři specializace na šest. Přejít se již začal uskutečňovat v současném 1. ročníku. Součástí koncepce je i personální politika, škola plánuje rozšířit pedagogický sbor o šest dalších členů formou konkurzu, aby bylo možné zajistit výuku učiteli s obojí způsobilostí.

Koncepce byla konzultována i s Úřadem práce v Chomutově a o její realnosti svědčí fakt, že žádný absolvent školy není registrován jako nezaměstnaný.

Krátkodobé cíle jsou zpracovány v ročním plánu činnosti, který je detailně rozveden po obsahové i časové stránce. Jeho plnění se průběžně kontroluje na schůzkách vedení školy i na pedagogických poradách.

Učební plán schválený MŠMT ČR nebyl plněn, neboť předepsaná jedna hodina matematiky nebyla dělena (viz výše).

Plánování rozvoje školy je koncepční a vychází z reality regionu, pečlivě zpracovaný roční plán práce odpovídá dlouhodobé koncepci. Na druhé straně vedení školy nezajistilo plnění základního učebního dokumentu škol, to jest učebního plánu. Proto ČŠI hodnotí tuto část řízení pouze jako dobrou.

Organizování

Ředitel školy byl jmenován do funkce dne 4. prosince 1996 dekretem MŠMT ČR čj. 28 917/96-60 a toto jmenování bylo potvrzeno dne 6. dubna 1999 po čj.18 413/99-26. Do vedení školy patří dále dva zástupci ředitele, z toho jeden statutární, na něž ředitel školy delegoval část svých pravomocí.

Chod školy se řídí organizačním řádem, jehož součástí jsou i práva a povinnosti učitelů a zaměstnanců školy Povinnosti žáků. jsou zakotveny ve školním řádu, který je formulován jako příloha organizačního řádu a je vyvěšen v každé třídě. Práva žáků v něm zakotvena nejsou. Vedení školy se jedenkrát měsíčně setkává se zástupci studentské samosprávy na schůzkách, kde žáci mohou vyjádřit své názory na pedagogické i organizační záležitosti školy. O jednání se pořizuje zápis.

Vedení školy se schází jedenkrát týdně, rozšířené vedení školy (navíc vedoucí předmětových komisí a výchovný poradce) jedenkrát měsíčně. Jednou za měsíc se koná pedagogická porada. Ze všech schůzí se pořizují zápisy.

ČŠI zkontrolovala povinnou dokumentaci školy podle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984Sb. o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění platných úprav. Shledala, že rozvrh hodin ve třídách V 3, A 3, 1.A, B, C, E, 2.A, B, C, D je sestaven tak, že část žáků má v jednom sledu bez polední přestávky osm, případně devět vyučovacích hodin. Kromě třídy V 3 k tomu došlo zařazením tělesné výchovy dívek na osmou a devátou hodinu. **Tím je porušen § 14 odst. 1 vyhlášky č. 354 MŠMT ČR ze dne 7. srpna 1991 o středních školách.** Dále bylo zjištěno, že všechny dívky školy (celkem 13 ve třech ročnících) byly zařazeny do jedné skupiny na výuku tělesné výchovy. V rozporu s rozvrhem v předložené třídní knize byla výuka zaznamenána v první a druhé hodině. V třídní knize rovněž chyběl podpis ředitele školy. Ostatní dokumentace školy byla bez závad.

Organizační činnost je dobře promyšlena a detailně rozpracována, takže umožňuje hladký chod školy. Při sestavování rozvrhu však vedení nerespektovalo zákonná ustanovení, proto ČŠI hodnotí tuto část řízení pouze jako dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel má velmi kvalitně zpracovaný a podrobný soubor kritérií pro přidělování nadstandardních složek platu. Byl projednán a schválen na pedagogické radě, aktualizován je dvakrát ročně. Pracovníci školy jsou dobře motivováni i ke zvyšování odbornosti. Plán dalšího vzdělávání je zpracován podle návrhů samotných vyučujících, v době konání inspekce čtyři

učitelé studovali doplňkové pedagogické studium, jeden vyučující dokončoval studium na Pedagogické fakultě UJEP. Pedagogická a odborná způsobilost pedagogického sboru je vysoká, pouze 5 vyučujících nedosahuje obojí způsobilosti. Maximální využití odbornosti je hlavním kritériem při sestavování úvazku, přičemž vedení školy respektuje návrhy samotných učitelů.

Motivování a vedení pracovníků je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Systém kontroly je zpracován tak, že za určité úseky zodpovídají oba zástupci (pedagogické záležitosti, každodenní chod školy, kontrola dokumentace), zbytek je v kompetenci ředitele. Zjištění a následná opatření se projednávají na schůzkách vedení.

Vedení školy má rozpracovaný roční plán hospitací tak, aby každého vyučujícího navštívil člen vedení školy. Z hospitací se pořizuje zápis, podepsaný učitelem. Vedoucí dílen má zpracován vlastní plán kontrol a hospitací. Doložil kontrolu dílen v měsíci září a dále předložil dva hospitační záznamy z listopadu 1999, včetně připomínek k vyučujícím. Výsledky hospitace byly projednány s učitelem.

Kontrolu výsledku vzdělávání provádí ředitel školy formou kontrolních testů jedenkrát ročně. Ve druhém ročníku se pravidelně zadává speciální test, jehož výsledky ovlivní rozdělení žáků do specializací ve třetím ročníku.

Přestože uniklo pozornosti vedení školy porušení zákona, je kontrolní činnost prováděna systematicky a pečlivě.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je koncepční, dobře promyšlené a systematické.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy podle § 39a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon) ve znění platných úprav

ZÁVĚR

Pozitivní zjištění

- výborné materiálně technické podmínky
- velmi dobré zajištění výuky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti vyučujících
- kvalitní práce učitelů v hodinách

Negativní zjištění

- nerespektování učebního plánu v případě dělení matematiky
- nerespektování vyhlášky MŠMT č. 354 při sestavování rozvrhu

Celkově hodnotí ČŠI školu jako velmi dobrou.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Věra Slezáková	Mgr. Věra Slezáková v.r...
Členové týmu	Mgr. Věra Heřmánková	Mgr. Věra Heřmánková v.r.
	Ing. Josef Chvosta	Ing. Josef Chvosta v.r.
	PhDr. Bartoloměj Javorský	PhDr. Bartoloměj Javorský v.r.

V Chomutově dne 13. prosince 1999

Přílohy 0

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. ledna 2000

Razítko

Ing. Jiří Lorenc v.r.
Podpis ředitele

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad		
Zřizovatel		
Rada školy		

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-------	-----------------------------	------

2000-01-05	ŠÚ 2000-01-05/9	námítky proti protokolu - výklad zákona
------------	-----------------	---